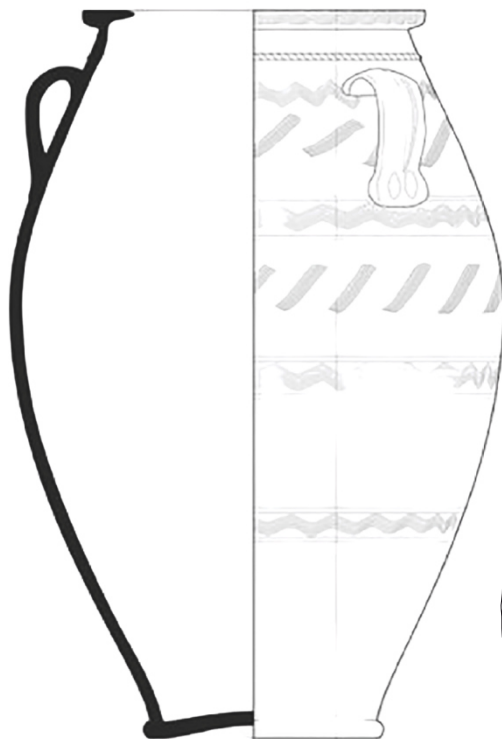

EARTH
WATER
FIRE

Celebrating the Cretan Pottery
from Antiquity to the Present

ΧΩΜΑ ΝΕΡΟ ΦΩΤΙΑ

Εκδηλώσεις για την κεραμική της Κρήτης
από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα

ΘΡΑΨΑΝΟ THRAPSANO

3,4,5 & 6

Ιουλίου
July

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ
free entrance
18.30-24.00

fb: ΧΩΜΑ ΝΕΡΟ ΦΩΤΙΑ

@XWMANEROFOTIA

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΚΡΗΤΗΣ
REGION OF CRETE

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ & ΑΙΓΙΔΑ

Διεύθυνση Νεώτερης
Πολιτιστικής Κληρονομιάς
Υπουργείο Πολιτισμού

ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ
ΕΘΝΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΕΡΕΥΝΩΝ

ΑΓΓΕΙΟΠΛΑΣΤΕΣ
ΘΡΑΨΑΝΟΥ

Πέμπτη
Ιουλίου

3

Κεντρική Πλατεία Θραψανού

20.00-20.30:

Έναρξη φεστιβάλ Χώμα Νερό Φωτιά 2025

Καλωσόρισμα: Γεώργιος Μαυραντωνάκης, Πρόεδρος Πολιτιστικού Συλλόγου Θραψανού.

Χαιρετισμοί:

Γεωργία Μηλάκη, Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού, Περιφέρεια Κρήτης.

Νίκος Λιάρος, Αρχαιολόγος - Κεραμίστας, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπ. Πολιτισμού.

Βασίλης Κεγκερόγλου, Δήμαρχος Μινώα Πεδιάδας.

Χάρης Ροδιτάκης, Πρόεδρος της Πληθγός Εκπαιδευτική - Αναπτυξιακή.

20.30-20.45:

Εναρκτήρια ομιλία: Η σημασία διαφύλαξης της ζωντανής κληρονομιάς και ο ρόλος της κοινωνίας των πολιτών. Η περίπτωση του Θραψανού.

Έλενα Μπαζίνη, Κοινωνική Ανθρωπολόγος, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπ. Πολιτισμού.

20.45-20.55:

Ομιλία: "Ο χρυσός της Κρήτης" το κρασί κατά τη Βενετοκρατία.

Κωστής Χριστάκης, Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου Κνωσού (Βρετανική Σχολή Αθηνών).

Θαλασσινή Μπράτσου, Αρχαιολόγος, Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής.

20.55:

Παρουσίαση: Οινοποίηση σε πήλινο πιθάρι. Παρουσίαση της διαδικασίας και κέρασμα.

Ευαγγελία Αγγελάκη, Οινοποιείο Αγγελάκης.

Θεατράκι Θραψανού

19.00-21.00:

Εργαστήριο: Τα παιδιά ανακαλύπτουν την τέχνη του Θραψανού! Ελεύθερα εργαστήρια στα τροχιά, για μικρούς και μεγάλους, από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες.

19.30-21.30:

Παρουσίαση: Επίδειξη κατασκευής πιθαριού από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες, Μιχάλη Πλουμάκη & Σπύρο Βώρο.

19.30:

Παρουσίαση: "Το εφτάζυμο της Κασταμονίτσας", παρουσίαση της διαδικασίας παραγωγής του εφτάζυμου ψωμιού. Μορφωτικός και Εξωραϊστικός Σύλλογος Κασταμονίτσας.

21.45:

Μουσική βραδιά: Βραδιά με κρητική μουσική με τον Γιάννη Σωπασή (Βρουβογιάννης).

Παρασκευή
Ιουλίου

4

Εργαστήριο κεραμικής Μιχάλη Χουλάκη

10.00 - 12.00:

Εργαστήριο: "Ώση και Τέχνη. Τα χώματα του Θραψανού!" Ένα βιωματικό εργαστήριο κεραμικής για την εύρεση και παραγωγή φυσικού πηλού. Μιχάλης Χουλάκης, Αγγειοπλάστης.

Σημείο συνάντησης: εργαστήριο κεραμικής Μιχάλη Χουλάκη, 2ο χλμ Αρκαλοχωρίου - Θραψανού.

Κεντρική Πλατεία Θραψανού

20.30-21.00:

Ομιλία: Πιθάρια από το προϊστορικό Ακρωτήρι της Σαντορίνης.

Ειρήνη Νικολακοπούλου, Αρχαιολόγος, Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου.

Θεατράκι Θραψανού

19.00-21.00:

Εργαστήριο: Τα παιδιά ανακαλύπτουν την τέχνη του Θραψανού! Ελεύθερα εργαστήρια στα τροχιά, για μικρούς και μεγάλους, από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες.

19.30-21.00:

Παρουσίαση: Επίδειξη κατασκευής πιθαριού από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες: Μανώλη Αγγελάκη, Μανώλη Μουτσάκη & Μανώλη Βασιλάκη.

19.00-20.00:

Εργαστήριο: "Ταξιδεύοντας", παιδικό εργαστήριο κεραμικής. Γιάννης Δαγκαλάκης, Κεραμίστας.

19.15:

Παρουσίαση: Παρασκευή και κέρασμα παραδοσιακών λουκουμάδων! "Λογάρι Γεύσεων", Σύλλογος παραδοσιακής & σύγχρονης γαστρονομίας της Δημοτικής Ενότητας Αρκαλοχωρίου.

19.30-20.30:

Εργαστήριο: Ένα Ιερό Κορυφή στην Πεδιάδα και οι πήλινοι ταύροι, παρουσίαση αρχαιολογικής μελέτης και εργαστήριο κεραμικής για ενήλικο κοινό.

Γαβριέλα Λαζούρα, Αρχαιολόγος - Κεραμίστρια & Νίκος Γιάννης, Κεραμίστας.

*απαραίτητη η δήλωση συμμετοχής στο **6983178795**.

21.00:

Παρουσίαση: Κρητική Κουζίνα, μαγειρεύουμε μονοράλια με μελιτζάνες γιαχνί. Λένα Ηγουμενάκη, Φεστιβάλ Κρητικής Κουζίνας.

21.30-23.00:

Εργαστήριο: Καμίνι Obvara, μια ιδιαίτερη βαλκανική τεχνική όπτησης κεραμικών. Christine Willis, Κεραμίστρια.

22.30:

Μουσική βραδιά: Βραδιά έντεχνης μουσικής με τη Βούλα Στρατάκη.

Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος

- 20.00-22.00:** **Εργαστήριο:** Παρουσίαση του εκπαιδευτικού προγράμματος "Εκφράζω τη σκέψη μου με τρισδιάστατες εικόνες από πηλό". Θα ακολουθήσει εργαστήριο πρακτικής εφαρμογής με τίτλο "Η βάρκα των ονείρων". Το πρόγραμμα απευθύνεται σε ενήλικες- σπουδαστές κεραμικής.
Βασίλης Πολιτάκης, Κεραμίστας & Μιχάλης Χουλιάκης, Αγγειοπλάστης.

Σάββατο
Ιουλίου

5

Βίλα Αριάδνη, Κνωσός

- 11.00-13.00:** **Ξενάγηση:** Κεραμικά της Εποχής του Χαλκού από την Κνωσό.
Κωστής Χριστάκης, Διευθυντής Ερευνητικού Κέντρου Κνωσού (Βρετανική Σχολή Αθηνών).
Η δράση θα πραγματοποιηθεί στο Ερευνητικό Κέντρο Κνωσού της Βρετανικής Σχολής Αθηνών στην Βίλα Αριάδνη, Κνωσός.

Κεντρική Πλατεία Θραψανού

- 20.00-20.30:** **Ομιλία:** Από τον τροχό στο μικροσκόπιο: η κεραμική παράδοση της Κρήτης μέσα από την έρευνα του εργαστηρίου Fitch της Βρετανικής Σχολής Αθηνών.
Βαγγελιώ Κυριαζή & Carlotta Gardner, Εργαστήριο Fitch, Βρετανική Σχολή Αθηνών.

Θεατράκι Θραψανού

- 19.00-21.00:** **Εργαστήριο:** Τα παιδιά ανακαλύπτουν την τέχνη του θραψανού! Ελεύθερα εργαστήρια στα τροχιά, για μικρούς και μεγάλους, από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες.
- 19.30-21.00:** **Παρουσίαση:** Επίδειξη κατασκευής πιθαρίου από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες: Γιάννη Μουστακάκη, Μανώλη Αγγελάκη & Γιώργο Κουτράκη
- 19.00-20.00:** **Εργαστήριο:** Χαράσσοντας μια ιστορία στον πηλό, πλάθοντας ένα μύθο!
Μικροί και μεγάλοι δημιουργούν τα πηλίνα πλακάκια για τον τοίχο του φεστιβάλ και πλάθουν κεραμικά με θραψανιώτικο πηλό! Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής.
- 21.30:** **Παρουσίαση:** Η κρητική κουζίνα, μαγειρεύουμε συντηρίδες!
Λένα Ηγουμενάκη, φεστιβάλ Κρητικής Κουζίνας.
- 17.00-23.00:** **Εργαστήριο:** Καμίνι χαρτιού. Ομάδα «Κεραμέων Ίχνων»,
Ηλίας Χριστόπουλος, Κεραμίστας & Χαρά Κοροπούλη, Κεραμίστρια.
- 17.00-19.00** Κατασκευή καμινιού
- 19.00-00.00** Ψήσιμο καμινιού
- 16.00-00.00:** **Εργαστήριο:** Ξυλοκάμινο υψηλής θερμοκρασίας.
Νίκος Λιάρος, Αρχαιολόγος - Κεραμίστας, Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς, Υπ. Πολιτισμού.
- 22.30:** **Μουσική βραδιά:** Βραδιά έντεχνης μουσικής με την Τζωρτζίνα Αλεξάκη.

Κυριακή
Ιουλίου

6

Κεντρική Πλατεία Θραψανού

- 20.15-20.45:** **Ομιλία:** Κεραμικά σε κοινή θέα: εντοικισμένα αγγεία σε ναούς της Κρήτης και η εμφανής και η αθέατη χρήση τους κατά τη βενετική και οθωμανική περίοδο.
Δρ. Αναστασία Γ. Γιαγκάκη, Διευθύντρια Ερευνών, Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών, Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών.
- Θεατράκι Θραψανού**
- 19.00-21.00:** **Εργαστήριο:** Τα παιδιά ανακαλύπτουν την τέχνη του θραψανού! Ελεύθερα εργαστήρια στα τροχιά, για μικρούς και μεγάλους, από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες.
- 19.30-21.00:** **Παρουσίαση:** Επίδειξη κατασκευής πιθαρίου από τους θραψανιώτες αγγειοπλάστες Μηνά Αραβιάκη, Γιώργο Ανετάκη & Γιώργο Πλουμάκη.
- 19.00-20.00:** **Κύκλος:** Μια συνάντηση - συζήτηση μεταξύ νέων κεραμιστών και μαθητών κεραμικής με τους παραδοσιακούς αγγειοπλάστες του θραψανού
Συντονίστριες: Ρένα Καστανάκη, Κεραμίστρια & Μαρία Σανουδάκη, Κεραμίστρια.
- 19.00-20.00:** **Εργαστήριο:** "Ανθρωπάκια που μιλούν", παιδικό εργαστήριο κεραμικής.
Εύα Ζερβάκη, Κεραμίστρια.
- 19.30-20.30:** **Εργαστήριο:** Κάσμημα από φως και χρώμα. Εργαστήριο κατασκευής κοσμημάτων από πορσελάνη.
Μάρω Κορνηλάκη, Κεραμίστρια.
- *απαραιτήσι η δήλωση συμμετοχής στο 6983178795.
- 20.00-20.30:** **Εργαστήριο:** Ο τοίχος με τα πηλίνα. Το Φεστιβάλ μένει στο χωριό!
Τοποθετούμε τα πηλίνα πλακάκια και στολίζουμε το Θεατράκι του Θραψανού!
- 21.30-23.00:** **Εργαστήριο:** Καμίνι ρακού. Στυλιανός Κουκλάκης, Κεραμίστας.
- 22.30:** **Μουσική βραδιά:** Βραδιά με κρητική μουσική με τους Γιάννη Χουλιάκη & Μανώλη Καπαρουνάκη.

Ι.Ν. Μεταμορφώσεως Σωτήρος

20.50-21.20:

Παρουσίαση: *Ηχοτοπία με πηλό, φωτιά και σίδερο.*
Νίκος Σταθόπουλος, *Εικαστικός & Σταυρακάκης Μανώλης.*

Στο χώρο το Φεστιβάλ θα προβάλλονται ντοκιμαντέρ και βίντεο με θέμα την ιστορία της θραψανιώτικης κεραμικής.

Συμμετέχουν με περίπτερα

- Πολιτιστικός Σύλλογος Θραψανού
- Υπουργείο Πολιτισμού – Διεύθυνση Νεότερης Πολιτιστικής Κληρονομιάς
- Κέντρο Μελέτης Νεώτερης Κεραμικής – Ίδρυμα Οικ. Γ. Ψαροπούλου
- ΠΛΟΗΓΟΣ Εκπαιδευτική- Αναπτυξιακή
- Κέντρο Μινωικής Αγγειοπλαστικής- Δομή Κεραμικής Θραψανού (ΥΓΠΟ, Πανεπιστήμιο Δυτ. Μακεδονίας)
- Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών – Ινστιτούτο Ιστορικών Ερευνών
- «Λογάρι Γεύσεων» Σύλλογος Παραδοσιακής & Σύγχρονης Γαστρονομίας της Δημ. Ενότητας Αρκαλοχωρίου
- Thrapsano Routes
- Ρένα Καστανάκη, Μαρία Σανουδάκη & Άνθη Σουλτάνη (κεραμίστριες)
- Eva Ceramics (εργαστήριο κεραμικής)
- Κατερίνα Μπλαζαντωνάκη (κεραμίστρια)
- Μάρω Κορνηλάκη (κεραμίστρια)

Συμμετέχουν με περίπτερα οι αγγειοπλάστες του Θραψανού:

- Ανετάκης Γιώργος
- Βαργιακάκης Κωνσταντίνος
- “Μίνως” Συνεταιρισμός Αγγειοπλαστών
- Μουτσάκης Μανώλης
- Πλουμάκης Γιώργος
- Χουλάκης Κωστής
- Χουλάκης Μιχάλης

*Πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στα εργαστήρια: 6983178795.

Thursday 3
July

Thrapsano Main Square

20.00-20.30:

Opening of Earth Water Fire 2025

Welcome address: Georgios Mavrantanakis, *President, Thrapsano Cultural Association*

Addresses:

Georgia Milaki, *Deputy Regional Governor for Culture, Region of Crete*

Nikos Liaros, *Archaeologist – Ceramicist, Directorate of Modern Cultural Heritage, Ministry of Culture*

Vasilis Kegeroglou, *Mayor of Minoa Pediada*

Haris Roditakis, *Chairman of PLOIGOS Educational – Development Company*

20.30-20.45:

Opening speech: *The importance of preserving living heritage and the role of civil society.*

The case of Thrapsano.

Elena Bazini, *Social Anthropologist, Directorate of Modern Cultural Heritage, Ministry of Culture.*

20.45-20.55:

Speech: *“The gold of Crete”: Wine in the Venetian period.*

Kostis Christakis, *Head of the Knossos Research Centre (British School at Athens)*

Thalassini Bratsou, *Archaeologist, Centre for the Study of Modern Ceramics.*

20.55:

Presentation: *Winemaking in a clay pithos. Presentation of the process and wine-tasting.*

Evangelia Aggelaki, *Aggelakis Winery*

Thrapsano Theatre

19.00-21.00:

Workshop: Children discover the art of Thrapsano! Free workshop using potters' wheels for children and adults, by Thrapsano potters.

19.30-21.30:

Presentation: Pithos-making demonstration by Thrapsano potters
Michalis Ploumakis & Spyros Voros.

19.30:

Presentation: *“The eftazymo of Kastamonitsa”, presentation of the process of making traditional eftazymo bread.* Kastamonitsa Educational and Cultural Association.

21.45:

Music night: An evening of Cretan music with Yannis Sopasis (Vrouvoyannis).

EARTH
WATER
FIRE

Friday
July

4

Michalis Choulakis pottery workshop

10.00 – 12.00: **Workshop:** "Nature and Art. The soils of Thrapsano!" An experiential pottery workshop on finding and producing natural clay. Michalis Choulakis, *potter*.
Meeting point: Michalis Choulakis pottery workshop, 2nd km Arkalochori-Thrapsano road

Thrapsano Main Square

20.30–21.00: **Speech:** *Pithoi from prehistoric Akrotiri, Santorini*.
Irene Nikolakopoulou, *Archaeologist, Archaeological Museum of Heraklion*

Thrapsano Theatre

19.00–21.00: **Workshop:** Children discover the art of Thrapsano! Free workshop using potters' wheels for children and adults, by Thrapsano potters.

19.30–21.00: **Presentation:** Pithos-making demonstration by Thrapsano potters
Manolis Aggelakis, Manolis Moutsakis & Manolis Vasilakis

19.00–20.00: **Workshop:** "Travelling", children's pottery workshop.
Yannis Dagalakis, *potter*.

19.15: **Presentation:** *Preparation and serving of traditional doughnuts!*

"Logari Gefseon", traditional and modern gastronomy association of the Municipal Unit of Arkalochori.

19.30–20.30: **Workshop:** *A Pediada peak sanctuary and the clay bulls, presentation of an archaeological study and pottery workshop for adults.*

Gabriella Lazoura, *Archaeologist* – Potter & Nikos Yiannos, *Potter*.

* please book in advance: **6983178795**.

21.00: **Presentation:** Cretan Cuisine, cooking stewed grass peas with aubergines.
Lena Igoumenaki, Cretan Cuisine Festival

21.30–23.00: **Workshop:** Obvara kiln, a special Balkan pottery firing technique.
Christine Willis, *Potter*

22.30: **Music night:** An evening of entechno music with Voula Strataki.

Church of the Transfiguration of the Saviour

20.00–22.00: **Workshop:** Presentation of the educational programme "I express my thoughts with three-dimensional images made of clay". Followed by "The boat of dreams" applied workshop.
The programme is addressed to adult ceramics students.
Vassilis Politakis, *Potter* & Michalis Choulakis, *Potter*

Saturday
July

5

Villa Ariadne, Knossos

11.00–13.00: **Guided tour:** *Bronze Age Pottery from Knossos*
Kostis Christakis, *Head of the Knossos Research Centre (British School at Athens)*.
The tour will take place at the Knossos Research Centre of the British School at Athens, at the Villa Ariadne, Knossos

Thrapsano Main Square

20.00–20.30: **Speech:** *From the Wheel to the Microscope: The potting tradition of Crete through the research of the Fitch Laboratory of the British School at Athens.*
Vangelio Kyriatzi & Carlotta Gardner, *Fitch Laboratory, British School at Athens*

Thrapsano Theatre

19.00–21.00: **Workshop:** Children discover the art of Thrapsano! Free workshop using potters' wheels for children and adults, by Thrapsano potters.

19.30–20.00: **Presentation:** Pithos-making demonstration by Thrapsano potters
Yannis Moustakakis, Manolis Aggelakis & Giorgos Koutrakis.

19.00–20.00: **Workshop:** *Carving a story in clay, shaping a myth!*
Young and old create the clay tiles for the festival wall and shape ceramics with Thrapsano clay!
Centre for the Study of Modern Ceramics.

21.30: **Presentation:** *Cretan Cuisine, cooking syntrimades!*
Lena Igoumenaki, Cretan Cuisine Festival

17.00–23.00: **Workshop:** *Paper kiln "Kerameon Ichni"* Group
Ilias Christopoulos, *Potter* & Chara Koropouli, *Potter*

16.00–00.00: **Workshop:** *High-temperature wood-fired kiln*
Nikos Liaros, *Archaeologist* – Potter, Directorate of Modern Cultural Heritage, Ministry of Culture

22.30: **Music night:** An evening of entechno music with Georgina Alexaki

Sunday
July 6

Thrapsano Main Square

20.15-20.45: **Speech:** *Ceramics in plain sight: Bacini in Cretan churches and their visible and invisible use during the Venetian and Ottoman periods.*
Dr Anastasia G. Yangaki, *Director of Research, Institute of Historical Research, National Hellenic Research Foundation*

Thrapsano Theatre

19.00-21.00: **Workshop:** Children discover the art of Thrapsano!
Free workshop using potters' wheels for children and adults, by Thrapsano potters.

19.30-21.00: **Presentation:** *Pithos-making demonstration by Thrapsano potters*
Minas Araviakis, Giorgos Anetakis & Giorgos Ploumakis.

19.00-20.00: **Cycle:** *A meeting/discussion* between young potters and ceramics students and the traditional potters of Thrapsano
Coordinator: Rena Kastanaki, *Potter* and Maria Sanoudaki, *Potter*

19.00-20.00: **Workshop:** "Little talking people", children's pottery workshop
Eva Zervaki, *Potter*

19.30-20.30: **Workshop:** *Jewellery of light and earth. Porcelain jewellery-making workshop*
Maro Kornilaki, *Potter*

*please book in advance: 6983178795.

20.00-20.30: **Workshop:** *The clay tile wall.* The Festival stays in the village!
We place the clay tiles and decorate the Thrapsano Theatre!

21.30-23.00: **Workshop:** *Raku kiln*, Stylianos Kouklakis, *Potter*

22.30: **Music night:** An evening of Cretan music with Yannis Choulakis and Manolis Kaparounakis

Church of the Transfiguration of the Saviour

20.50-21.20: **Presentation:** *Soundscapes with clay, fire and iron*
Nikos Stathopoulos, *Visual Artist* & Manolis Stavrakakis

Documentaries and videos on the history of Thrapsano pottery will be shown at the Festival

Booths

- Thrapsano Cultural Association
- Ministry of Culture – Directorate of Modern Cultural Heritage
- National Hellenic Research Foundation – Institute of Historical Research
- PLOIGOS Educational – Development Company
- Centre for the Study of Modern Ceramics – G. Psaropoulou Family Foundation
- Centre of Minoan Pottery – Thrapsano Ceramic Art Faculty (Ministry of Culture – University of Western Macedonia)
- "Logari Gefseon", traditional & modern gastronomy association of the Municipal Unit of Arkaloxori
- Thrapsano Routes
- Rena Kastanaki, Maria Sanoudaki & Anthi Soultani (potters)
- Eva Ceramics (pottery workshop)
- Katerina Blazantonaki (potter)
- Maro Kornilaki (potter)

Thrapsano potters' booths:

- Giorgos Anetakis
- Kostis Choulakis
- Michalis Choulakis
- Minos Potters' Cooperative
- Manolis Moutsakis
- Giorgos Ploumakis
- Konstantinos Vargiakakis

*For information and workshop bookings, please call: 6983178795.